

pravka ne za zlo vzeti, kér se nam ravno v tacih rečéh, ki se učencam v poduk pišejo, čista slovenščina nar bolj potrebna zdí. — Neprecenljiva razprava tega razdelka je sostavek: zdaj še le vémo, kaj šola veljá, v naslednjih prestankih: malo vredna šola, šola popravljena, šola vsa nova in pridna, deset šolskih zapoved, pridnih šolarjev lepa noša, deset domačih zapoved, šola za zdravje in poštenje, deset varhov za zdravje, deset tovaršev poštenja, šola za odrašene, kako so v jeseni šolo sklenili. Naj bi si starši tū dane nauke dobro v serce vtisnili; naj bi učitelji te postave pogosto brali in v svojih šolah tudi za njih spolnovanje skerbéli: mógle bi šole v boljši iti, ravno po teh stopnjah, ki so zaznanjene v tem verlim spisu! V ta namen si res ne moremo boljšiga misliti, kokor je pričijoči poduk.

Šesti razdelk „Slovenska gerlica“ ima štiri odstavke po 5 pesmic za mnoge okolišine, za kratek čas in pobožnost. Nekatere so manjši, nekatere pa večí pesniške vrednosti, vse pa so lepiga, serčniga duha. Predglasek „Gerlice“ „Pesem sladek glas“ je pa sam tako nežna in tolika mila pesmica, de ga moramo tudi Novicam izročiti. Kadar „Drobtince“ v roke vzamemo, odpremo 249. stran ter poslušamo pesem sladek glas, ki se takó le glasi:

„Slajši reči na sveti ni, kakor je pesem lepa. Milo mati poje, ki zible dete svoje; med pesmijo dete mehko zaspí. S petjam si otroci kratek čas delajo, kedar veselo procesjo peljejo; ne vejo za revšino tega sveta. Dobro volje si kmetič žvižga in pôje, orač na polji, kosec na travniki; v pesmih ne čuti težavniga dela. Prepeva si rokodel med svojim orodjam, in delo mu tēče iz pod rok gladko kakor vesela pesem iz serca.“

„Pojé gredo serčni vojšaki nad sovražnika v boj; v pesmih jim raste serce. Pevce in pevke imenitna gospôda ima, de ji vbérajó zložne pesmi na gerla dva, na tri ino šteri, kakor se ji poljubi. V samoti si poje popotnik, de ga ni strah; poje v vózi jetnik, bolnik na postelji svoje dolge noči, ter si žalosten srotej kalno serce vedri. V svetih pesmih se molitva pobožnih kristjanov k nebesam vali; zdaj v veži božji, zdaj v lepi procesji pobožniga petja serce kipí. Ni gostije ne sedmine, ni poštene družine, kjer bi čedne pesmi ne bilo. — In tako je práv; saj tudi ptičica poje; kaj bi človek ne pel! Pesmi le tamo slišati ni, kjer ni poštenih ljudi.“

„Ni jih pa tudi na svetu ljudi, ki bi rajši peli, kakor Slovenci, in lepšiga dara ne vém, kakor jim čedno pesmico dati. Rečem de je vreden sto centov zlata, ki nam da lepo novo pesem, naj bo zdravička alj pa sveta, de je le vneta brez vsiga greha. Kdor kako lepo pesem zna in jo zapoje, se več obraja per poštenih ljudéh, kakor on, ki piti kupuje. Lepa pesem je zlata, draga reč.“ —

Sedmi razdelk „Koristne reči za pridne ljudi“ obseže 1) Domače zdravila zoper mnoge strupe, (koristen nauk za pomoč v sili); 2) Drobtinca jezikoslovna s posebnim pogledam na gerčki in slovenski jezik (sosebnost paznost zasluži, kér se iz nje učimo slovenščino in slovence spoštevati); 3) Jezusove jaselee (lepa in pobožna slovenska navada).

V sklep letašnjih Drobtinc je še tudi v nemškem jeziku pisana zahvala, povaba in prošnja gospoda Vrednika do vsih duhovnikov, učiteljev in sicer prijatlov slovenšine, de naj bi kakor dozdej tudi prihodnjič verlo podpirali naše ljube „Drobtince“ in njim namenjene

sostavke vsako leto do konca maliga travna v Celje vodstvu nemških šol pošiljali. — Mi pa sklenemo ta naš spis s serčno prošnjo: de bi nam nebeški Oče še dolgo dolgo let v krepkim zdravju ohranil Visociga Vrednika Drobtine, ki je slava in veselje Slovincov!

Dr. B.

### Novica.

(300 vaganov kobilic) so mesca kimovca en sam dan na Slavonskim nabrali, ktere je potem gosposka v zemljo zakopati dala. Veliko trúm so jih pa še pregnali z vpitjem, streljanjem in mnogim drugim hrupam. — 300 vaganov na en dan! ali ni to sila? Bog nas obvari tacih gostov!

### Prošnja do Ljubljanske mestne gospóske zavoljo konjskiga somnja.

Na sv. Elizabete dan je bilo na konjskim somnji v kravji dolíni spet vse polno kónj, ktere so na prodaj pripeljali, de bi jih ne bilo treba čez zimo rediti. De se na somnji malo dobrih in lepih kónj vidi, je že stara reč, kér se vé, de se dober kónj lahko v štali prodá, de ga tedej ni treba na somenj peljati. Tolikanj bolj imajo pa zató na konjskim somnji mešetarji opraviti, de kupce vkup deržé. Konjski mešetar se prvič do sitiga napije, de si spíto gerlo namaže, potem pa vpije, in okoli kónja z kupcam razsaja, de morata kupec in prodajavec oglušiti. Zraven tega šverka kónje z bičem od spred in od zad, de še stara gura skakati in z ritjo biti začne; na enkrat jo pa še začne jahati po tesnim somnji, de vse vprek letí, de blato, ktero se tukej komej gazi, čez in čez škrofi in de je čudo, de se večkrat še večí nesreče ne zgodé.

Torej smo že večkrat in od več strani vošila slišali, ktere tukej očitno povémo, de naj bi se, če je moč, kónjski somenj na kak bolj prostoren in menj blatnen kraj prestavil. Vsa druga je s somnjem goveje živine: za tó se ne potrebuje toliko prostora, kér je ni treba za poskušnjo okoli jahati, pri kónjih pa to mora biti. Pa tudi za tó je potreba prostorniga somnjiša, česar nas žalostna prigodba uči, ki se je na sv. Martina dan na nekim somnji pripetila, ko je nek kupec sicer pohlevniga bika za mošnjo ošlatoval, se je naglo z rogmí obernil in blizo stoječiga človeka prebodel!

Prosimo tedej za vse dobro skerbno mestno gosposko, če je moč, kónjski somenj kam drugam prestaviti, kjer ne bo dvojne nevarnosti: ali v blatu vtiniti, ali pa od živine udarjen biti.

Sicer pa še povémo, de so bili ta somenj konji po ceni na prodaj, goveja živina pa je draga bila.

Današnjimu listu je perdjan 19. dokladni list — in pa eden in trideseti del kemíje.

| Žitni kup.<br>(Srednja cena). | V Ljubljani    |     | V Krajnji      |     |
|-------------------------------|----------------|-----|----------------|-----|
|                               | 20. Listopada. |     | 15. Listopada. |     |
|                               | gold.          | kr. | gold.          | kr. |
| 1 mernik Pšenice domače....   | —              | —   | 2              | 54  |
| 1 > > banaške....             | 3              | —   | 3              | 5   |
| 1 > Turšice.....              | 1              | 50  | 1              | 50  |
| 1 > Soršice.....              | —              | —   | 2              | 20  |
| 1 > Rēži.....                 | 2              | 5   | 2              | 10  |
| 1 > Ječmena.....              | 1              | 40  | —              | —   |
| 1 > Prosa.....                | 1              | 52  | 1              | 56  |
| 1 > Ajde.....                 | 1              | 35  | 1              | 38  |
| 1 > Ovsa.....                 | 1              | —   | —              | 58  |